

5.6.

**VZDĚLÁVACÍ OBLAST
ČLOVĚK A PŘÍRODA**

5.6.4.

**VZDĚLÁVACÍ OBOR
ZEMĚPIS****CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍ PŘEDMĚTU ZEMĚPIS:**

Vzdělávací předmět zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Tato oblast zahrnuje problémy, které jsou spojeny s přírodou. Žáci v tomto oboru hlouběji porozumí přírodním faktům a hlavně pochopí jejich zákonitosti.

Žáci poznávají přírodu jako systém, tedy ne jako dosud zcela oddělené a neprolínající se předměty, ale je jim umožněno se na přírodu dívat jako na celek. Tím nejdůležitějším je pochopení zákonitostí.

Žáci si budou klást otázku Proč? Co se stane když? atd. a tyto otázky se stanou předmětem jejich myšlení.

Vzdělávací obor Zeměpis je zařazen do této oblasti, protože má přírodovědný, ale také společenskovední charakter.

OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU ZEMĚPIS:

Vzdělávací obor zeměpis žákům umožňuje odhalovat jednotlivé souvislosti přírodních podmínek a života lidí. Tento život je ovlivněn jak jejich přítomností ve společenství, v regionech, na celém území ČR, v Evropě, ale i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru zeměpis je rozdělen na jednotlivé složky. Těchto částí je 7 a jsou to: *Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika a Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.*

V kapitole *Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie* žáci porozumí komunikačnímu geografickému a kartografickému jazyku.

V kapitole *Přírodní obraz Země* budou žáci hodnotit postavení země ve vesmíru a budou rozumět krajinné sféře jako systému.

V kapitole *Regiony světa* budou umět popsat a zhodnotit geografickou charakteristiku daného území. Dokáží aplikovat obecné geografické informace na konkrétním území.

V kapitole *Společenské a hospodářské prostředí* porozumí světovému obyvatelstvu, politickým a hospodářským procesům probíhajícím ve světě.

V kapitole *Životní prostředí* porozumí vztahu přírody a společnosti a dokáží zhodnotit globální ekonomické a environmentální problémy lidstva.

V kapitole *Česká republika* vymezí a lokalizují oblast, ve které žijí. Dokáží zhodnotit polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky.

V kapitole *Terénní geografická výuka, praxe a aplikace* se žáci zúčastní cvičení a pozorování v terénu. Budou se účastnit geografických exkurzí, které jsou vyústěním jejich teoretických znalostí.

Výuka Zeměpisu probíhá v kmenových učebnách. Zeměpis je vyučován v 6. až 9. třídě s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky dle učebního plánu.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU *ZEMĚPIS*:

◆ KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáka k tomu, aby základní obecné geografické informace dokázal aplikovat na konkrétní oblasti světa tedy, aby obecné informace používal při charakteristice přírodních, hospodářských a sociálních podmínek určitého státu či oblasti, aniž mu je doslovně předložíme
- vedeme žáka k tomu, aby dokázal aplikovat získané geografické vědomosti v ostatních přírodovědných předmětech a posléze v běžném životě
- učíme žáky tomu, aby dokázali své představy o světě posouvat ve smyslu jasnějšího pochopení geografických souvislostí

◆ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- vedeme žáky k pochopení příčin nejruznějších přírodních, hospodářských a sociálních jevů a dějů
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali vnímat jednotlivé globální problémy v souvislostech a aby pochopili, že tyto problémy se týkají i jich samotných
- vedeme žáky k rozvoji praktických schopností tzn. k samostatnému myšlení a jednání
- umožňujeme žákům orientovat se v současném světě a pochopit úzkou souvislost mezi místním regionem, Českou republikou, Evropou a celým světem

◆ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali své myšlenky formulovat v logickém sledu tzn. při jednotlivých charakteristikách území vycházíme z logické posloupnosti geografických informací
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali číst v kartografických zobrazeních, která jsou základem v geografii
- klademe důraz na práci se statistickými údaji a práci s mapou

- vedeme žáky k využívání nejrůznějších informačních technologií při studiu zeměpisu a k orientaci v geografických internetových stránkách

♦ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- vedeme žáka k promyšlené spolupráci ve skupině, žák si musí být vědom, že na jeho vlastní práci mohou být závislí i jiní členové skupiny, proto by měly být příspěvky k výsledkům skupiny promyšlené a zodpovědné
- vedeme žáka k diskusi jak v malé skupině, tak v celé třídě, diskuze by měla být vedena smysluplně a vždy vycházet ze zadané problémové situace, a tu společnou diskuzí řešit

♦ KOMPETENCE OBČANSKÉ

- vedeme žáky k akceptování hodnot, lidských práv a toleranci v rámci světového obyvatelstva a regionální geografie
- vedeme žáky k pocitu evropanství a sounáležitosti s ostatními členy Evropské unie a nejen jich
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu ke světu a k životu prostřednictvím nauky o krajině a environmentální výchovy

♦ KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáka k pochopení důležitosti přírodovědného vědění a vzdělání nejen pro profesní život, ale i osobní život – klademe důraz na ochranu životního prostředí, žák by měl pochopit, že tuto ochranu mají v rukou současné, ale i budoucí generace obyvatelstva
- během terénní praxe vedeme žáka k používání vědomostí nabytých při výuce zeměpisu a zároveň ke smysluplnému a zodpovědnému používání geografických materiálů a pomůcek.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VZDĚLÁVACÍHO OBORU *ZEMĚPIS*

2.stupeň

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Očekávané výstupy

- 23.1 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.
- 23.2 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.
- 23.3 Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariery) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.
- 23.4 Vytváří a využívá osobní, myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.

Přírodní obraz Země

Očekávané výstupy

- 24.1 Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.
- 24.2 Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.
- 24.3 Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.
- 24.4 Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.

Regiony světa

Očekávané výstupy

- 25.1 Rozlišuje zásadní, přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.
- 25.2 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postávaní, rozvojová jádra a periferní zóny.
- 25.3 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariery jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.
- 25.4 Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.

Společenské a hospodářské prostředí

Očekávané výstupy

- 26.1 Posoudí na přiměřené úrovni prostorou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa

- 26.2 Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- 26.3 Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové, surovinové a energetické zdroje
- 26.4 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.
- 26.5 Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.
- 26.6 Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Životní prostředí

Očekávané výstupy:

- 27.1 Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- 27.2 Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).
- 27.3 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

Česká republika

Očekávané výstupy:

- 28.1 Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.
- 28.2 Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.
- 28.3 Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.
- 28.4 Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.
- 28.5 Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Očekávané výstupy:

- 29.1 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.
- 29.2 Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.
- 29.3 Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník	zodpovídá	
Člověk a příroda	Zeměpis	6.	J. Beerová	

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> •24.1. Vysvětlí vznik vesmíru a sluneční soustavy, popíše planety SS a jejich postavení vůči Slunci •24.1 Charakterizuje polohu, povrch a postavení Měsíce vůči Slunci a Zemi •24.1 Objasní postavení Země ve vesmíru a provede zhodnocení Země vůči ostatním planetám SS •24.2. Navrhne názorný model tvaru planety Země •24.2. Zhodnotí vliv pohybů Země a Měsíce na život na Zemi •23.2. Používá základní geografickou, topog. a kartog. terminologii, čímž prokazuje porozumění geog. a kartog. jazyku •23.1. Porovnává geografické informace z nejrozličnějších kartog. znázornění •23.1. Užívá statistické a informační zdroje, grafy, diagramy, kartodiagramy apod. •23.3. Používá glóbus jako zmenšený model Země k demonstraci rozmístění pevnin a oceánů, používá mapové atlasy, plány a mapy •23.2. Používá zeměpisnou síť a s pomocí zem. souřadnic určuje polohu míst na Zemi 	<p>Planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik vesmíru a sluneční soustavy • Měsíc a jeho postavení ve vesmíru • Země jako vesmírné těleso – tvar, rozměry a pohyby Země • Střídání dne a noci, střídání ročních období • Místní a světový čas, časová pásma, datová hranice <p>Glóbus a mapa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní používané geografické, topografické a kartografické pojmy • Základní topografické útvary - body, linie, plošné útvary • Druhy kartografických zobrazení – plány, mapy • Kartografický jazyk – symboly, značky, vysvětlivky • Glóbus a jeho využití v geografii, měřítko glóbů • Zeměpisné souřadnice • Určování zeměpisné polohy 	P5O-tvůrčí schopnosti při tvorbě modelu Země	<p>Navázání na 1.stupeň – prvouka</p> <p>Matematika - prostorové tvary, 3D prostor</p> <p>Navázání na 1. stupeň – vlastivěda</p> <p>Matematika</p>	<p>Důraz na pochopení vlivu pohybů Země na život člověka.</p> <p>Glóbusy, mapové atlasy, turistické mapy, plány a autoatlasy</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<p>•23.2. Používá různé druhy map a plánů, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek</p> <p>•23.1. Vyhledává potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících</p> <p>•29.3. Zvládá základní pravidla bezpečného pohybu v krajině</p> <p>•29.2. Prokáže svou orientaci v konkrétních regionech na základě tvorby vlastní myšlenkové mapy</p> <p>•24.3. Rozpoznává souvislost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry</p> <p>•24.3. Klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>•24.4. Posuzuje zemský povrch jako výsledek působení přírodních procesů a lidských činností</p> <p>•24.4. Zhodnotí vliv působení člověka v porovnání s vnitřními a vnějšími procesy v přírodní sféře</p> <p>•24.1. Zhodnotí postavení Země a srovnává její vlastnosti s ostatními tělesy Sluneční soustavy</p>	<p>Evropa a ČR na mapách</p> <ul style="list-style-type: none"> • Měřítko mapy • Druhy map podle měřítka • Turistické mapy a plány (značky) • Praktické využití map včetně autoatlasů • Srovnání jednotlivých oblastí světa či regionů na základě četby mapy- důraz na to, jak přírodní podmínky ovlivňují rozvoj ekonomickogeografické podstaty regionu <p>Krajinná sféra Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krajina, krajinná sféra a její vymezení • Litosféra, tvary zemského povrchu na základě známých útvarů u nás či v Evropě • Atmosféra (podnebné pásy) • Hydrosféra (konkretizace na vodstvu ČR) • Biosféra (využití tematických map) • Pedosféra (ekolog. aspekty) 	<p>P17G – zhodnocení světadilu a státu, ve kterém žijeme</p> <p>P24E + P25E- vysvětlení podstaty života na Zemi, s důrazem na nutnou ochranu životního prostředí kvůli zachování života</p>	<p>Matematika – výpočty vzdáleností, měřítko</p> <p>Přírodopis – pohyby země, podnebí, horniny, počasí, fauna a flóra</p> <p>Chemie – prvky, H₂O</p>	<p>Glóbusy, mapové atlasy, turistické mapy, plány a autoatlasy</p> <p>Projektový den- orientace v terénu podle mapy- výroba vlastního plánu či mapy</p> <p>Video-Živá planeta pro pohyb kontinentů a horotvorné pohyby</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> •27.1. Rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajín •27.2. Zhodnotí vývoj jednotlivých typů krajiny a míru zásahů člověka •27.3. Zhodnotí na konkrétním příkladu odpovědné a neodpovědné jednání člověka ke krajině a životnímu prostředí •27.3. Provede zhodnocení současných problémů a navrhne jejich řešení v rámci udržitelného rozvoje 	<p>Člověk v krajině</p> <ul style="list-style-type: none"> • Působení člověka na krajinnou sféru • Krajina zemědělská, těžební, průmyslová a městská • Globální a environmentální problémy lidstva 	<p>P17G – evropské krajiny</p> <p>P11O – vytvoření postojů k důležitým globálním problémům</p>	<p>Přírodopis</p> <p>Ekologie</p> <p>Občanská výchova- globální problémy, civilizační choroby</p>	<p>Práce s odbornou literaturou</p> <p>Projektový den – příprava Dne země</p>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník	zodpovídá
Člověk a příroda	Zeměpis	7.	Mgr. J. Beerová

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • 25.1. Objasní příčinu členění světa na státy a regiony • 25.3. Zhodnotí politickou mapu světa na základě práce s atlasem • 25.3. Popíše členitost a typické znaky přírodních poměrů světadílů a jejich regionů • 25.1. Lokalizuje hlavní soustředění osídlení, hospodářských činností, hlavní a významná města • 25.2. Pracuje s tematickými mapami, rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit, tento vliv dokáže objasnit na základě pochopení přírodních podmínek a jejich vliv na člověka • 25.4. Navrhne řešení či zmírnění problémů týkajících se afrického kontinentu • 23.2. Určí polohu světadílů a oceánů pomocí zeměpisných souřadnic. • 24.4. Zhodnotí vliv oceánů na přírodní a socioekonomické podmínky jednotlivých částí světa 	<p>Jak je rozdělen svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hranice pevnin a oceánů • Státy a jejich hranice • Politická mapa světa <p>Zeměpis světadílů a oceánů</p> <p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikace poznatků o povrchu, podnebí, vodstvu a vegetaci • Obyvatelstvo se zaměřením na regionální rozdíly i problémy • Zvláštnosti a význam kontinentu • Africké regiony (státy při pobřeží Středozemního moře, Sahel, země Guinejského zálivu, V Afrika a J Afrika) • Politická mapa Afriky - důraz na státy významné pro Evropu • Globální problémy (chudoba, porodnost, nemoci) <p>Světový oceán</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymezení a vznik oceánů a jejich vliv na život na zemi • Atlantský oceán • Tichý oceán • Indický oceán 	<p>P15D – formy a druhy států a jejich politika</p> <p>P21MU – rovnocennost etnik</p> <p>P16G – místa mající vztah k Evropě</p>	<p>Občanská výchova – státní zřízení, demokracie x totalitarismus</p> <p>Dějepis – Afrika kolébka lidstva</p> <p>Občanská výchova – vliv globálních problémů lidstva na budoucí generace</p> <p>Přírodopis – vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</p>	<p>Využití videa: dokumentární cestopisy</p> <p>Práce s odbornou literaturou a internetem – pohled na chudé státy Afriky – globální problémy</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> •25.1. Popíše členitost a typické znaky přírodních poměrů Austrálie •25.3. Charakterizuje socioekonomické podmínky kontinentu na základě přírodních podmínek •23.1. Aktivně pracuje s tematickými mapami obyvatelstva, sídel a hospodářských činností •25.1. Objasní mimořádný význam polárních oblastí •25.2. Popíše světadíl podle přírodních i socioekonomických ukazatelů. •25.3. Zhodnotí vliv osídlování Ameriky na její současné postavení ve světě •23.1. Pracuje aktivně s tematickými mapami obyvatelstva, sídel a hospodářských činností. •26.2 Porovná souvislost osídlení s přírodními poměry •25.1. Orientuje se na politické mapě světa •23.1. Využívá různých informačních zdrojů 	<p>Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, přírodní poměry, historie • Socioekonomické poměry – lidé, nerostné suroviny, hospodářský význam, cestovní ruch • Postavení Austrálie ve světě- australská nej • Oceánie – svět ostrovů <p>Antarktida</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontinent ledu a chladu – přírodní podmínky <p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, přírodní poměry, historie • Regiony – členění dle přírodních podmínek, jazykové a kulturní, hospodářské • USA a Kanada – obyvatelstvo, význam pro světové hospodářství i globalizační procesy • Střední a Jižní Amerika – struktura obyvatel a hospodářství, přehled států • Vybrané státy (Mexiko, Brazílie, Argentina, Chile, Venezuela) • Vliv Ameriky na ostatní světadíly, včetně politické, ekonomické a hospodářské situace 	<p>P21MU – národnostní menšiny (Aboriginci)</p> <p>P25E – propojenost světa – vliv přírodních podmínek na tento „nedotknutelný“ kontinent</p> <p>P21MU – rovnost všech etnik</p> <p>P15D – demokracie, americká ústava</p> <p>P9O – při projektovém dnu- důraz na spolupráci ve skupině</p>	<p>Dějepis – osídlování Austrálie a její objevení</p> <p>Dějepis – objevení Antarktidy</p> <p>Dějepis – zámořské objevy, Kryštof Kolumbus</p> <p>Občanská výchova – demokracie, Deklarace lidských práv</p>	<p>Video – Austrálie</p> <p>Vyhledávání informací na internetu</p> <p>Projektový den- zpracování 1 amerického státu s použitím odborné literatury a internetu – skupinová práce</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • 25.1. Vymezí světadíl podle přírodních i socioekonomických ukazatelů. • 23.1. Pracuje aktivně s tematickými mapami obyvatelstva, sídel a hospodářských aktivit • 25.1. Orientuje se na politické mapě světa. • 23.1. Využívá různých informačních zdrojů • 26.1. Porovnává různé národy a kultury a jejich přínos pro světovou civilizaci, včetně posouzení vlivu náboženství asijského obyvatelstva na ostatní národy • 25.4. Zvažuje změny na asijském kontinentu – hlavně důraz na hospodářský potenciál a jeho vliv na ostatní části světa • 26.6. Diskutuje o možnostech řešení mezinárodních krizí a konfliktů • 25.1. Vysvětlí vliv polohy a přírodních podmínek Arktidy na Ameriku, Evropu a Asii 	<p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha, přírodní poměry - od Mrtvého moře na Střechu světa • obyvatelstvo a jeho zvláštnosti – nejlidnatější světadíl • rozdělení na regiony - jazykové, politické, hospodářské, náboženské • Jihozápadní Asie (Izrael, Irák, Saúdská Arábie, Turecko) • Střední Asie (Kazachstán, Kavkazské země, Afghánistán) • Jižní Asie (Indie) • Jihovýchodní Asie (Indonésie, Singapur, Malajsie, Vietnam) • Východní Asie (Japonsko, Čína, Korea) <p>Arktida</p> <ul style="list-style-type: none"> • vliv přírodních podmínek na ostatní kontinenty 	<p>P28ME – chápání podstaty mediálního sdělení</p> <p>P15D – demokracie, diktatura a ostatní státní zřízení</p>	<p>Občanská výchova – náboženství</p> <p>Dějepis – vojenské konflikty a jejich historické kořeny</p>	<p>Práce s aktuálními zdroji informací o politickém a hospodářském vývoji (asijské tygři, hrozba vojenských konfliktů – náboženství, ropa...)</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<p>•25.3. Orientuje se v přírodních i socioekonomických aspektech světadílu</p> <p>•26.4. Zhodnotí hospodářský potenciál Evropy</p> <p>•26.5. Dokáže posoudit postavení jednotlivých států i jejich význam v regionu, hodnotit vzájemné odlišnosti a podobnosti</p> <p>•26.5. Vysvětlí význam Evropské unie</p> <p>•26.1. Obhájí význam a přínos různých národů a kultur</p> <p>•25.3. Posuzuje závislost hospodářské vyspělosti na přírodních a společenských podmínkách</p> <p>•25.3. Porovnává povrch jednotlivých zemí z hlediska geologického vývoje, působení přírodních procesů a lidské činnosti</p> <p>•23.1. Využívá tematické mapy, aby určil hlavní oblasti osídlení a zaměření hospodářských činností v závislosti na podmínkách</p> <p>•27.1. Vyhodnocuje informace o odpovědném a neodpovědném jednání ve vztahu ke krajině a k životnímu prostředí v jednotlivých zemích</p>	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, přírodní podmínky • Historický vývoj evropské civilizace • Obyvatelstvo – struktura, přirozený pohyb obyvatel, migrace • Proměny evropského hospodářství • Regiony Evropy <ul style="list-style-type: none"> • Jižní Evropa • Severní Evropa • Západní Evropa • Střední Evropa • Jihovýchodní Evropa • Východní Evropa - FG a SG charakteristika jednotlivých regionů obsahuje <ul style="list-style-type: none"> • Poloha • Povrch • Podnebí • Vodstvo • Rostlinstvo a živočišstvo • Ochrana přírody • Obyvatelstvo a sídla • Hospodářství – a jeho složky • Vzájemné vztahy a spolupráce 	<p>P15D – demokracie evropských států</p> <p>P22MU – soužití různých etnik, imigrace na evropský kontinent</p> <p>P7O – jsou dodržována lidská práva? Jsou regulativem dobrých vztahů</p> <p>P19MU – problémy sociokulturních problémů v Evropě</p> <p>P26E – ochrana životního prostředí</p> <p>P27E – aktuální ekologické problémy</p> <p>P26E – Státní program environmentální výchovy a vzdělávání a jeho vztah k Agende 21 EU – Co je potřeba ve střední Evropě chránit?</p>	<p>Dějepis – původ a historický vývoj evropské civilizace</p> <p>Cizí jazyky – charakteristika anglicky a německy mluvících zemí</p> <p>Občanská výchova – mezinárodní spolupráce, stát a právo</p> <p>Přírodopis – ekologie</p> <p>Český jazyk – jazykové rodiny</p> <p>Cizí jazyky – komunikace v němčině, polštině a slovenštině</p> <p>Dějepis – historie a kultura našich sousedů</p> <p>Přírodopis – fauna a flóra evropského kontinentu</p>	<p>Využití všech dostupných zdrojů informací z tisku, sdělovacích prostředků či internetu</p> <p>Význam euroregionů – spolupráce ČR s příhraničními oblastmi</p> <p>Projekt – „Cestovní kancelář Jižní Evropy“ – práce s odborným materiálem – práce v týmech – prezentace formou minikonference</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí a porovná význam evropských států a České republiky • Zhodnotí demografické a kulturní složení evropských států • Navrhne řešení ekologických popřípadě ekonomických problémů Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam jednotlivých států a jejich postavení ve světovém hospodářství a politice • Srovnání politických zvláštností- státní zřízení, jazyky a kultury a jejich vzájemné prolínání • Ekologické problémy v Evropě a jejich řešení 	<p>P13D – soužití s minoritami</p> <p>P16G – zvyky a tradice našich sousedů</p> <p>P23MU – dodržování lidských práv</p>	<p>Dějepis – historický podtext národů Evropy</p> <p>Přírodopis – ekologická výchova</p>	<p>Využití dostupných materiálů na internetu – přístup EU k enviromentální výchově</p>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník	zodpovídá	
Člověk a příroda	Zeměpis	8.	Mgr. J. Beerová	
Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> •23.2.Určí geografickou polohu v zeměpisné síti, včetně vyhodnocení dle různých kritérií •25.2.Porovnává rozlohu ČR s vybranými zeměmi světa •28.3.S pomocí obecně zeměpisných a tematických map popíše povrch a typické znaky přírodních poměrů •28.5.Posoudí vliv začlenění ČR do EU a uvede příklady práv občanů vyplývajících z členství v EU •28.5.Uvede příklady mezinárodních organizací, k nimž má ČR vztah •28.3.Popíše a zdůvodní dle map rozmístění obyvatelstva v ČR •26.1.Srovnává ukazatele lidnatosti •28.3.Odůvodňuje rozmístění hospodářských činností na území státu a jejich perspektivy •28.3.Rozlišuje příjmy a výdaje státu, zná příklady dávek a příspěvků občanům ze státního rozpočtu 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Česko v Evropě •Geografická poloha ČR • Vývoj státního území •Přírodní poměry ČR •Ochrana krajiny a přírody •Obyvatelstvo a sídelní poměry •Regionální rozvoj a politika •Hospodářství ČR • Zemědělství a jeho vliv na krajinu • Vedoucí postavení služeb •Mezinárodní vztahy ČR • Regiony Evropské Unie 	<p>P17G – naše vlast a její vztahy k Evropě</p> <p>P13D – jsme občany ČR</p> <p>P22MU – vzájemné soužití, kořeny a tradice menšin žijících v ČR</p> <p>P15D – demokratická republika</p> <p>P24E – funkce a vztahy ekosystémů, které nás ovlivňují</p> <p>P18G – členství v EU a vliv na náš život</p>	<p>Přírodopis – geologický vývoj ČR</p> <p>Dějepis – dějiny ČR</p> <p>Informatika – práce s domácími servery</p> <p>Občanská výchova – orgány samosprávy a státní instituce, česká politická scéna</p> <p>Chemie – roztoky, chemické znečištění, požadavek čističek odpadních vod</p>	<p>Práce s odbornou literaturou</p> <p>Projekt – modelová konference cestovního ruchu „Dovolená v ČR“ – práce s turistickou mapou, odpornou literaturou, odbornými průvodci, kontakt s cestovními agenturami – skupinová práce žáků</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<p>•28.4. Lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky, porovnává jejich hospodářskou funkci, vyspělost a význam pro celou republiku</p> <p>•28.2. Popíše typické znaky jednotlivých regionů: příroda, osídlení, hospodářství</p> <p>•23.4. Využívá informačních zdrojů pro efektivní stanovení dopravních variant pro konkrétní cesty, čte turistické mapy</p> <p>•27.3. Posoudí rizika ohrožení místního regionu i způsoby ochrany životního prostředí v regionálním i celostátním měřítku</p> <p>•28.1. Vybírá z informačních zdrojů a vytváří charakteristiku místního regionu</p> <p>•23.3. Pohybuje se ohleduplně v místním terénu podle mapy, azimutu, pořizuje náčrty a plány trasy</p>	<p>Kraje České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praha a její význam • Středočeský kraj – vztah k Praze • Jihočeský kraj – historická oblast • Plzeňský kraj – význam krajského města • Karlovarský kraj – světoznámé lázeňství • Ústecký kraj – kraj silně poznamenaný člověkem • Liberecký kraj – pohled z Ještědu • Královéhradecký kraj – rozvoj nejen díky cestovnímu ruchu (Krkonosě) • Pardubický kraj – vliv Labe • Kraj Vysočina – česko-moravské pomezí • Jihomoravský kraj – mezi, Českem, Rakouskem a Slovenskem • Zlínský kraj – Baťův kraj • Olomoucký kraj – podél řeky Moravy • Moravskoslezský kraj – region průmyslu i rekreace • Přeshraniční spolupráce – Euroregion Elbe-Labe • ČR součástí evropského i světového dění <p>Kam se podívat a proč?</p>	<p>P27E – naše obec, náš kraj, náš stát</p> <p>P7O při projektu důraz na vztahy ve skupině</p> <p>P5O – důraz na originalitu při zpracování upoutávky</p> <p>PP16G – naši sousedé v Evropě</p>	<p>Dějepis – historický význam Prahy, Karel IV. a jeho význam</p> <p>Dějepis – jihočeské rybníkářství</p> <p>Přírodopis – lázně a význam pro člověka</p> <p>Dějepis – historické postavení ČR v rámci Evropy a světa</p> <p>Přírodopis – vliv stavu přírody na výběr lokalit zajímavých pro cestovní ruch</p>	<p>Prezentace vlastních poznatků o Ústeckém kraji – důraz na Teplice - samostatná orientace v historických pramenech a jejich zpracování</p> <p>Projekt „Naše město“ Tvorba knihy o Teplicích</p> <p>Natáčení upoutávky na město Teplice</p> <p><i>Webové stránky cestovního ruchu</i></p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • 25.2. Vyhledá na mapách a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje • 26.5. Uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení států světa, charakterizuje jejich cíle, zásady a činnost 	<p>Mezinárodní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozdělení zemí podle vyspělosti • život v rozvojových a vyspělých zemích • propojování jednotlivých částí světa • mezinárodní spolupráce a organizace 	P18G – evropská integrace	Dějepis – dějiny 20. století, vznik mezinárodních organizací a jejich politické a historické pozadí	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník	zodpovídá
Člověk a příroda	Zeměpis	9.	Mgr.Beerová

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> •26.1.Vyhodnocuje hlavní demografické ukazatele • 26.2.Vysvětlí příčiny rozmístění obyvatel na Zemi v závislosti na přírodních podmínkách • 23.2.Využívá tematických map, tabulek a grafů s údaji o rozmístění, počtech a pohybu obyvatelstva, o sídlech a hospodářské činnosti v celosvětovém měřítku • 26.1.Vysvětlí základní principy vývoje počtu a věkového složení obyvatelstva v různých oblastech světa a u nás •25.3. Objasní hlavní příčiny a trendy migrace obyvatelstva ve světě •26.1. Respektuje vzájemné odlišnosti jednotlivých skupin obyvatel ve světě, dokáže charakterizovat základní znaky jejich jedinečnosti •25.3.Na konkrétních příkladech dokumentuje příčiny, pozitiva a negativa stěhování obyvatelstva do měst a rozpozná důsledky této migrace 	<p style="text-align: center;">Obyvatelstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozmístění obyvatelstva na Zemi • Demografický vývoj • Struktura obyvatelstva • Přirozený pohyb obyvatelstva • Migrace • Urbanizace a suburbanizace •Národy, jazyky, světové náboženství • Lidská sídla 	<p>P19MU – individuální zvláštnosti lidstva</p> <p>P21MU – postavení národnostních menšin, rasová nesnášenlivost</p> <p>P27E – prostředí a zdraví</p> <p>P17G – města a jejich postavení</p> <p>P22MU – informace o různých etnických a kulturních skupinách</p>	<p>Dějepis – nejstarší civilizace a kultury – Afrika kolébka lidské civilizace</p> <p>Matematika – statistika, výpočty, tvorba a čtení diagramů a grafů</p> <p>Občanská výchova . náboženství P19MU -</p>	<p>Využití vhodné výstavy</p> <p>Práce s grafy a diagramy- strom života...</p> <p>Video: megalopolis New York</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • 26.3. Rozlišuje hlavní trendy světového hospodářství • 26.4. Lokalizuje nejvýznamnější hospodářské oblasti světa a je schopen určit hlavní příčiny jejich rozvoje • 26.5. Porovnává země světa dle hospodářské vyspělosti • 26.4. Uvádí příklady výhodné hospodářské spolupráce mezi zeměmi Evropy a světa • 23.1. Vybaví si význam základních ekonomických pojmů, s nimiž se setkává v médiích • 26.1. Vybírá info. z dostupných zdrojů • 23.2. Analyzuje info., vyčleňuje z nich podstatné a předává je ostatním žákům • 23.4. Připraví samostatně stručnou prezentaci určitého jevu v určité oblasti • 25.4. Analyzuje vzájemné souvislosti jevů, porovnává je v určitých regionech a vyvozuje z nich obecnější závěry • 23.4. Diskutuje o daném problému, formuluje a obhajuje vlastní názor na různé geografické jevy • 25.1. Objasní rozdíly mezi jednotlivými státy a naší republikou, vysvětlí základní příčiny těchto rozdílů 	<p>Světové hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hospodářské sféry: primární, sekundární, terciální a kvartérní • Zemědělství, rybolov a lesní hospodářství • Omezenost vodních zdrojů • Průmysl a jeho odvětví • Omezenost energetických zdrojů • Doprava • Služby a jejich důležitost • Cestovní ruch • Mezinárodní obchod • Zahraniční obchod jednotlivých zemí • Světový trh <p>Vybrané země světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zástupci vyspělých a rozvojových zemí všech světadílů <ul style="list-style-type: none"> • celková charakteristika jednotlivých zemí, které mají aktuální význam ve světovém dění • geografický přehled • historie a kultura • politické a společenské dění 	<p>P26E – průmysl a udržitelný rozvoj společnosti</p> <p>P25E – přírodní zdroje, jejich vyčerpatelnost a vliv na životní prostředí</p> <p>P25E – energie a její možnosti a způsoby šetření s ní</p> <p>P16G – státy mající vztah k Evropě, zvyky a tradice evropských národů</p> <p>P14D – volební systémy a politika</p> <p>P6O – vzájemné poznávání ve skupině</p>	<p>Přírodopis – vliv hospodářství na život organismů</p> <p>Chemie – fosilní a průmyslová paliva, zpracování ropy, vliv chemické výroby na národní hospodářství a člověka</p> <p>Přírodopis – obnovitelné a neobnovitelné energetické a surovinové zdroje</p> <p>Dějepis – historie významných států světa a její vliv na současné politické, hospodářské a kulturní dění v těchto státech</p>	<p>Globalizace</p> <p>Základní ekonomické pojmy</p> <p>Světově známé řetězce a firmy</p> <p>Podíl zaměstnanosti v hospodářství v různých zemích světa</p> <p>Sledování aktuálního dění ve světě</p> <p>Práce ve skupinách- osobní podíl na spolčené prezentaci jednotlivých zemí, možnost uplatnění zálib a zájmů</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> •25.2.Orientuje se na politické mapě světa • 25.3.Vyhledává, rozlišuje a porovnává jednotlivé státy světa a jejich seskupení podle kritérií vzájemné odlišnosti a podobnosti •26.5. Popisuje cíle nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení ve světě •26.6. Posuzuje aktuální politické dění ve světě •25.4.Lokalizuje politické, náboženské a národnostní konflikty a nebezpečí • 26.6.Uvede příklady projevů globalizace, zná jejich klady i zápory • 26.6.Vysvětluje příčiny ohrožení lidstva a lokalizuje hlavní zdroje ohrožení • 26.5.Shrne politické a hospodářské postavení ČR v EU a ve světě 	<p>Nad politickou mapou světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regionální rozdíly ve vyspělosti • Politické rozdělení světa • Nové státy na mapě světa •Mezinárodní organizace •Integrace světa • Globální problémy lidstva • Formy demokracie ve světě • Ohniska politických, mezinárodních a náboženských konfliktů • Terorismus • Rasismus versus demokracie • Válečné konflikty <p>Geoekologie – nauka o krajině Země a její postavení ve vesmíru Složky krajiny Ekosystémy na planetě Přírodní a kulturní krajina</p>	<p>P18G – mezinárodní organizace a jejich vliv na běžného občana</p> <p>P20MU – mohou být příčinou konfliktů?</p> <p>P24E – různé ekosystémy, jejich vzájemné ovlivňování a ochrana</p>	<p>Dějepis – formy vlády, demokracie a její původ, světová náboženství a jejich vliv na vznik konfliktů</p> <p>Občanská výchova – stát a právo, demokracie, mezinárodní spolupráce a konflikty</p> <p>Přírodopis – význam rostlin a živočichů</p>	<p>Aktuální dění na politické mapě světa, sledování mediálních zpráv, využití internetu, novin a časopisů</p> <p>Minikonference: aktuální problémy současného světa</p>

Dílčí výstupy žáka ZŠ Na Stínadlech, Teplice Zeměpis	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	poznámky
<ul style="list-style-type: none"> •27.2. Hodnotí postavení člověka v ekosystému •27.3. Posuzuje možnosti ochrany životního prostředí, zaujímá v tomto směru konstruktivní postoje •27.2. Respektuje řády chráněných území, chápe příčiny jejich ustanovení •27.3. Aktivně se podílí na třídění odpadu •25.4. Vysvětlí vlastními slovy některé globální problémy dneška, popíše jejich příčiny a možné důsledky <ul style="list-style-type: none"> • 23.1. Vyhledává a samostatně pracuje s informacemi o cestování • 28.2. Prezentuje jedinečnosti místního regionu • 23.1. Vyhledává potřebné informace v jízdních řádech •29.1. Vytvoří plán cesty, výletu •23.3. Vyhledává informace z map, plánů, cestovních průvodců ...) •28.1. Vyhodnotí hlavní zvláštnosti své republiky a místního regionu a prezentuje je turistovi ze zahraničí) 	<p>Environmentální výchova Životní prostředí a environmentální výchova Světové ekologické problémy Ohrožení vod, atmosféry, půd Globální změny klimatu Obnovitelné a neobnovitelné zdroje Likvidace odpadů, recyklace Pokles biodiverzity Ochrana přírodního a kulturního dědictví lidstva Spolupráce při ochraně přírody a životního prostředí Trvale udržitelný rozvoj Evropská unie a životní prostředí Systém péče o životní prostředí v ČR</p> <p>Místní krajina a cestování</p> <p>Plán výletu, exkurze, zájezdu</p> <p>Dopravní obslužnost</p> <p>Informace o cestování</p>	<p>P25E – ochrana vody, půdy, biologických druhů, zachování biodiverzity, čistota ovzduší ...</p> <p>P26E –trvale udržitelný rozvoj, ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>P26E – státní program EVVO, Agenda 21 EU</p>	<p>Fyzika a chemie – fyzikální a chemické jevy v jednotlivých fyzickogeografických sférách</p>	<p>Aktivní účast na třídění odpadu</p> <p>Projekt – „Krajina našeho okolí v minulosti, přítomnosti a budoucnosti“ dvouměsíční projekt zaměřený na environmentální výchovu</p>